

Hradiště v Kožle

Opole je polský název slovanského rodově teritoriálního společenství z období kmenových svazků. V průběhu času se některá větší opole přeměnila na kastelánie (hradské obvody) a menší se pak staly podoblastmi. Obyvatelé daného opole se v případě ohrožení ukrývali v centrálně umístěném hradišti či hradu.

O tom, že v místě Kožle existovalo hradiště či hrad víme z Gallovy kroniky. Čteme tam: „V té době mu [Boleslavovi Křivoústému] náhodou oznámili, že vyhořel hrad Kozlí na českém pomezí, a to sám od sebe, nikoliv přičiněním nepřátel. V domnění, že to někdo učinil ze zrady, a v obavě, že si Češi pospíší hrad opravit, tam hned přijel s velmi malou družinou a vlastníma rukama na tom místě začal pracovat“.

Protože ale bohužel Gallus Anonymus ve své kronice neuvádí žádná data a veškerá chronologie je jen výsledkem pracných porovnání, nemůžeme si být jisti žádným výše uváděným datem.

Samostatným problémem je také otázka, kde se původně hradiště či hrad Kožle nacházelo. Výzkumy prováděné v posledních letech na zámeckém vrchu definitivně vyloučily možnost, že by původní hradiště bylo situováno na tomto místě. Dle názoru některých vědců ukazují etymologické a toponomastické analýzy Kožle a Stareho Kožle, že po nárůstu počtu obyvatel Stareho Kožle bylo nezbytné vytvořit nové středisko, tzn. Kožle. Demografický nárůst pravděpodobně nebyl jediným faktorem a důvodem přenesení sídelního střediska, protože v diskutovaném období probíhaly i časté české nájezdy na Kozielskou oblast. Lze proto připustit, že po jednom z takových nájezdů a vypálení hradiště bylo přijato rozhodnutí o změně jeho lokalizace.

V posledních letech se objevily hypotézy, které předpokládají lokalizaci hradiště v místě Rogi, čili v dávné zátočině Odry na jihovýchod od centra Kožle (v okolí ústí řeky Kłodnica). Současný stav našich vědomostí neumožňuje tyto hypotézy potvrdit, ale ani plně vyvrátit. Avšak v místě Rogi i přes archeologické výzkumy potvrzující existenci osady na tomto místě datované na VI.-X. století a na X.-XIII. století, neexistují důkazy, že zde existoval i strážní hrad.

Kdy tedy vůbec existovalo kozielské hradiště? Na tuto otázku zatím neznáme odpověď, stejně jako na otázku, kde se přesně nacházelo. Rozvoj vědy nám ale dává naději, že se v budoucnu podaří získat přesnější odpovědi na otázky, které nás již tolik let zneklidňují.